

KAYGI METAFORLARIM

**KAYGI; HER YAŐTA HER VARLIKTA
GÖZLEMLENEBİLEN VE TÜRLÜ SEBEPLERİ
OLAN BİR DUYGU DURUMUDUR...**

NEDİR KAYGI?

Kaygı kişinin korku verici veya tehdit edici bir duruma karşı karşı vermiş olduğu ruhsal ve bedensel bir tepkidir. Bu tepkiyi zaman zaman her insan yaşar: Bir kaza atlatıldığında, sınav öncesinde veya topluluk önünde bir konuşma yaparken olduğu gibi..

Seni en çok
kaygılandıran şey
ne?

KAYGI BELİRTİLERİ VE BENİM KAYGIM

Kendini gergin, huzursuz, panik halinde hisset

Nefes darlığı, ağız kuruluğu yaşamak,

Kötü bir şey olacaktı gibi endişeli hal

Kalp atışlarında yaşanan aşırı hızlanma

Aşırı terleme

Ellerde titreme hali

Odaklanma, konsantrasyon problemleri

Hazımsızlık sıkıntıları

Kaygı duymayı tetikleyecek etkilerden kaçınma hali

Uyku problemleri başlıca semptomlardan sayılabilir.

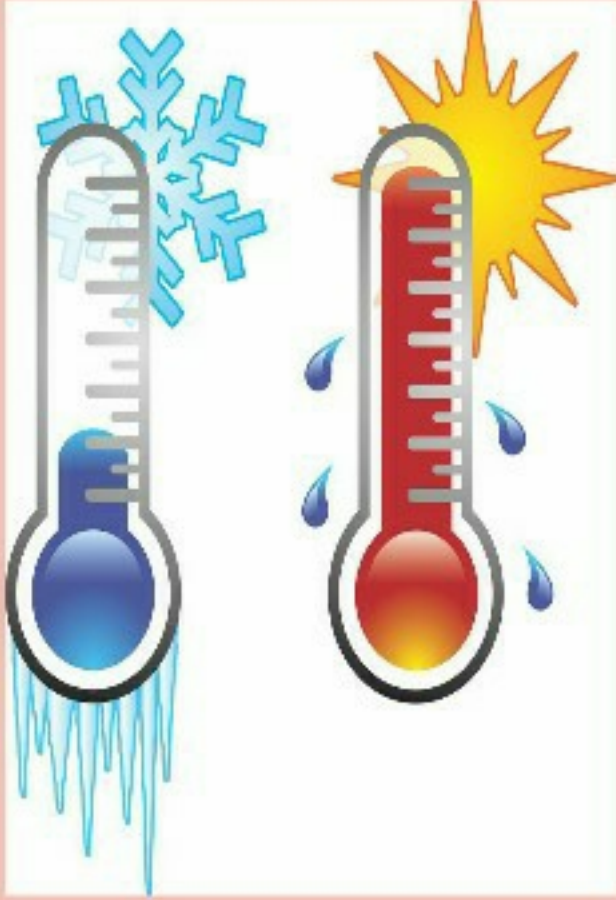

**ŞİMDİ SENİ EN ÇOK KAYGILANDIRAN
DURUMU VE BU DURUMA KARŞI
GÖSTERDİĞİN TEPKİYİ/TEPKİLERİ
DÜŞÜNMENİ İSTİYORUM**

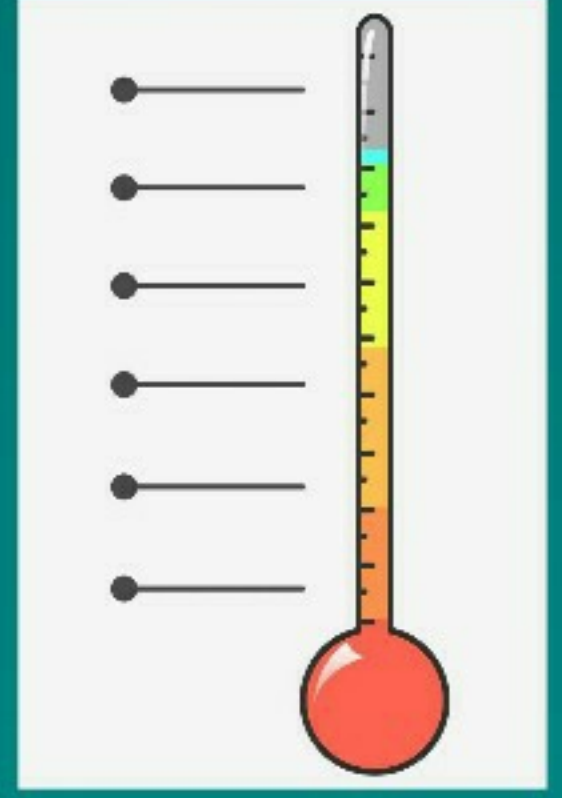
KAYGI METAFORUM

Kaygı duygusu içinde bulunulan durumlara göre değişkenlik(azalıp-artma) gösterir. Örn: topluluk önünde konuşma kaygısı olan birinin, normal bir zamanda bu kaygısının ortaya çıkmaması, konuşma yapması gereken bir durumda ortaya çıkması ve artması normaldir.

Sen de öğrencisin ve muhtemelen sınav kaygısını yoğun yaşadığın bir dönemdesin. Gel bu kaygını bir metaforla anlatalım. Metaforumuz **vücut ısısı** olsun.

Vücut ısısının normal değeri ortalama olarak 36.1 ile 37.2 arasındadır. Bu ısılarda ya da üstünde bir vücut ısısının olması bir soruna işaret eder

Kaygımız da bu ısı gibidir.

HİÇ KAYGI-AŞIRI KAYGI
arasındaki denge olan
NORMAL KAYGI

seviyesi bizim için ideal olmalıdır..

**BU FOTOĞRAFLARI GÖRMEK KAYGI
TERMOMETRE ISINI YÜKSELTİ Mİ? SAKİN
OL! HADİ KAYGI TERMOMETRE ISIMIZI
NORMAL SEVİYEDE TUTMA YOLLARINA
BAKALIM**

AŞAĞIDAKİ YARGILARI DEĞERLENDİRELİM

**YARIN
YAZILI
SINAVINIZ
VAR**

DÜŞÜNCELERİM:

TEPKİLERİM:

KAYGI TERMOMETRE İSİM:

DÜŞÜNCELERİM:

TEPKİLERİM:

**KAYGI TERMOMETRE
İSİM:**

**YARIN YAZILI
SINAVINIZ
VAR.
SORULARI
VERİYORUM.**

**YAZILI
SORULARI**

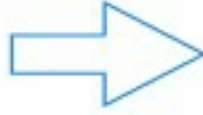

AŞAĞIDAKİ YARGILARI DEĞERLENDİRELİM

YARIN
SÖZLÜ
NOTU
VERECEĞİM

DÜŞÜNCELERİM:

TEPKİLERİM:

KAYGI TERMOMETRE ISIM:

DÜŞÜNCELERİM:

TEPKİLERİM:

KAYGI TERMOMETRE ISIM:

YARIN SÖZLÜ
NOTUNA
HERKESİN
İSTEDİĞİ NOTU
VERECEĞİM

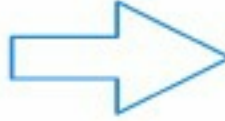

AŞAĞIDAKİ YARGILARI İNCELEYELİM

HAFTAYA
TÜRKİYE
GENELİ
DENEME
SINAVI VAR

DÜŞÜNCELERİM:

TEPKİLERİM:

KAYGI TERMOMETRE İSİM:

DÜŞÜNCELERİM:

TEPKİLERİM:

HAFTAYA
TÜRKİYE GENELİ
DENEME SINAVI
VAR. DENEMEYİ
EVDE
ÇÖZECEKSİNİZ

KAYGI TERMOMETRE İSİM:

AŞAĞIDAKİ YARGILARI İNCELEYELİM

LGS' YE
AZ
KALDI

DÜŞÜNCELERİM:

TEPKİLERİM:

KAYGI TERMOMETRE İSİM:

DÜŞÜNCELERİM:

TEPKİLERİM:

KAYGI TERMOMETRE İSİM:

LGS'YE AZ KALDI.
HERKES İSTEDİĞİ
LİSEYE
YERLEŞECEK

YARGILAR ARASINDAKİ FARK NEYDİ?

Gördüğün gibi aslında aynı olaya karşı farklı tepkiler gösterip farklı kaygı düzeyi geliştirebiliyoruz. Burda önemli olan nokta şudur:

OLAYI KONTROL EDİP EDEMEMİZ VE OLAYA VERDİĞİMİZ DEĞER

LGS: Liseye yerleştirilme şartını biz kontrol edemiyoruz. LGS hep var. Fakat 'bizim istediğimiz' liseye yerleşme şartı bizi rahatlattı öyle değil mi?

Peki bu sınava yeterince çalışmak ve tüm koşulları sağlayıp sınava o şekilde girmek de yine bizi istediğimiz liseye yerleştirmez mi? Öyleyse KAYGI YÖNETİMİ 1:

YETERLİ VE GEREKLİ KOŞULLARI SAĞLARSAM, KONTROLÜ ELE ALIRIM.

EN TEHLİKELİ KAYGI KELİMESİ

"YA"

Sınavı kazanamazsam!

Sınavı yetiştiremezsem!

Yanlış kodlama yaparsam!

Sınavda her şeyi unutursam!

Arkadaşım beni geçerse!

.....

Ben de sana soruyorum:

YA OLURSA.... (KAZANIRSAN, YETİŞTİRİRSEN,
YANLIŞ KODLAMA YAPMAZSAN...)

HERŞEYİN TERSİ (HAYIRLISI)

Doğada her olayın tersi bir olay muhakkak mevcuttur..
Gece ile gündüz gibi en olağan olay gibi..

Aynı şekilde bizim olumsuz düşüncelerimizin de tersi ya da olumlusu muhakkak vardır.
Biraz onlara yoğunlaşalım..

Sınavı kazanamayacağım

Bu sınav benim hayatım, son şansım

Sonuç kötü olursa herkes benimle dalga geçecek

Kötü puan alırsam bu benim tembel olduğumu gösterecek

Kazanacağım, kazanmak için elimden geleni yapacağım

Başka bir yol hep vardır. Sınav benden daha kıymetli hiçbir zaman olamaz

Sonuçların benim kişiliğimle alakası yok. Dolayısıyla kimse dalga geçemez

Sınav sonucu benim tembel ya da çalışkan olmamı değil, en fazla çalışma düzeyimi ölçebilir

DEMEK Kİ OLUMSUZ
DÜŞÜNCELER
BENİM DÜŞMANIM!

ÖYLEYSE KAYGI YÖNETİMİ 2:

Olumsuz
düşüncelerimi acilen
olumlu olanlar ile
değiştirirsem zihinsel
olarak rahatlamak
kaygımı azaltır.

PEKİ O ANKI FİZİKSEL TEPKİ KONTROLÜ?

El titremesi, el terlemesi, hızlı kalp atışı, ağız kuruması, ayak titremesi, ateş basması... Hepimizin başına gelmiştir, gelecektir.

BUNLARIN ORTAYA ÇIKMASINI BELKİ ENGELLEYEMEYİZ FAKAT DİKKATİMİZİ BU BELİRTİLERE YOĞUNLAŞTIRMASAK BELİRTİLERİN ZAMANLA AZALDIĞINA, BİZ FARKINDA OLMADAN YOK OLDUĞUNA ŞAHİT OLACAĞIZ.

NASIL MI?

MESELA
KENDİNİ EN
HUZURLU VE
GÜVENLİ
HİSSEDECEĞİN
YERDE HAYAL
EDEBİLİRSİN.

YA DA O ANKI OLAYIN
KOŞULU HER NE İSE AYNI
OLAYIN KOŞULUNU
DEĞİŞTİREBİLİRSİN ZİHNİNDE.
ÖRN: LGS' Yİ NORMAL BİR
DENEMEYİMİŞ VE EVDE
ÇÖZÜYORMUŞSUN GİBİ
ÇÖZE BİLİRSİN..

O ZAMAN KAYGI YÖNETİMİ 3:

**DİKKATİMİ FİZİKSEL
TEPKİLERİME
VERMESZEM ZAMANLA
AZALIP YOK OLACAKLAR
VE ETKİLENMEYECEĞİM**

KAYGI YÖNETİMİ İÇİN :

**1) ŞARTLARI KONTROL
ALTINA ALMAK**

**2) OLUMSUZ (BEYİN
KEMİREN)**

**DÜŞÜNCELERİ KONTROL
ALTINA ALMAK**

**3) FİZİKSEL TEPKİLERİ
KONTROL ALTINA
ALMAK**

GEREKLİDİR..

**FAKAT KAYGININ
HIÇ MI OLUMLU BİR
YANI YOK?**

**GEL BİR
ETKİNLİKLE BUNUN
CEVABINI SEN BUL**

AŞAĞIDAKİ MİKNATISI KAYGIN OLARAK DÜŞÜN. (MİKNATISIN HEM ARTI HEM EKSI YÖNÜ VARDIR)

DİNÇ TUTAR

ZİHNİ ETKİLER

HAREKETE GEÇİRİR

ODAKLANAMAMA

ENGELLEYİCİDİR

TEHLİKEYE KARŞI
ÖNLEM ALDIRIR

Yanda sana verilen durumlardan kaygının olumsuz yönü olduğunu düşündüklerin demirden, olumlu olanları tahtadan oluştuğunu farzet. Olumsuz olanları mıknatıs çekecek ve senin elinde olumlu yanları kalacak

ELİNDE HANGİLERİ KALDI?

Kaygı bizi herhangi bir tehlikeye karşı tetikte tutar, harekete geçmemiz için bir uyarıcı işlevi görür(bir hedefi olmayan birinin kaygı hissetmemesi normaldir), olumsuz oluşabilecek durumları ortadan kaldırmaya çalışmak için dinç oluruz.

O halde kaygımızı kabul edip onunla arkadaş olmayı başarabilmemiz bizim faydamıza bile olacaktır..

**BU ZİNCİRİ KIRMAK İÇİN TEK BİR HALKAYI
ÇIKARMAN YETECEK**

**Yeterince
çalışmamak,
konu eksigi
olmak**

**Ders çalışmak
için
motivasyonun
olmaması**

**Olumsuz
düşüncelerin
gelmesi:
Çalışamıyorum
kötü puan
alacağım**

HEPSİ BİRBİRİNİ TETİKLER

**SINAV
KAYGISI**

**Kendine
güvenin
kırılması**

YAPABİLİRSİN. KAYGIN SENDEN GÜÇLÜ DEĞİL

AŐAĐIYA KENDİ KAYGIN İLE BİR SÖZLEŐME OLUŐTURUP İMZALAMANI İSTİYORUM. KAYGINDAN BEKLENTİLERİNİ VE KAYGINA VAATLERİNİ MADDELER OLARAK SIRALA

KAYGIM İLE SÖZLEŐMEM